

Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași
Școala Doctorală de Economie și Administrarea Afacerilor

RAPORT INIȚIAL

E-GUVERNAREA ÎN ROMÂNIA – DEZVOLTAREA DURABILĂ ȘI CREȘTEREA CAPACITĂȚII DE REZILIENȚĂ LA NIVEL LOCAL PRIN ADOPTAREA UNUI SISTEM UNIC DE E-GUVERNARE, ÎN CONTEXTUL APARTENENȚEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

Conducător științific:
Prof. Univ. Dr. GABRIELA CARMEN PASCARIU

Doctorand:
STOICA IONUȚ PETRE

IAȘI, iunie 2022

CUPRINS

1. Titlul temei	3
2. Liniile generale ale structurii tezei	3
2.1 Motivarea alegerii temei de cercetare	
2.2 Importanța și actualitatea temei	
2.3 Încadrarea temei în preocupri internaționale, naționale și zonale	
2.4 Ipotezele de cercetare	
2.5 Obiectivele științifice ale cercetării	
2.6 Metodologii de cercetare propuse	
2.7 Convergențe din cadrul cercetării	
2.8 Aria tematică în care se încadrează teza	
3. Raport de documentare	6
4. Bibliografie	7

1. TITLUL TEMEI

Titlul temei este *E-guvernarea în România – Dezvoltarea durabilă și creșterea capacității de reziliență la nivel local prin adoptarea unui sistem unic de e-guvernare, în contextul apartenenței la Uniunea Europeană* și a rezultat ca urmare a faptului că lucrarea propune demonstrarea fără echivoc a legăturii intrinseci între sistemele de e-guvernare tipice administrației publice locale și dezvoltarea durabilă a acestora precum și identificarea elementelor comune cu alte sisteme de e-guvernare în încercarea de stabilire a posibilităților de integrare ulterioară.

Titlul tezei va reflecta conținutul pe care aceasta îl va avea și este individualizat în raport cu elementele de originalitate pe care autorul intenționează a le aduce. De asemenea, la stabilirea acestuia s-a luat în considerare și posibilitatea includerii ulterioare a acesteia în surse secundare de documentare în vederea sporirii vizibilității cercetării realizate.

2. LINIILE GENERALE ALE STRUCTURII TEZEI

2.1 Motivarea alegerii temei

Am ales această temă de cercetare deoarece am experiență de 15 ani în administrația publică din România și au fost foarte multe situații în care m-am lovit de neajunsurile mai sus enunțate și am văzut și exemple de succes, puține ce-i drept. De-a lungul timpului am acumulat experiență în paralel completarea cunoștințelor teoretice formale și am avut acces la date și proceduri tipice administrației publice locale, multe dintre ele consumatoare excesiv de resurse atât pentru beneficiarii serviciilor cât și pentru furnizorii acestora.

Nu am sesizat eventuale conflicte de interese până la data elaborării prezentului deși este necesar a preciza faptul că autorul este în prezent funcționar public, care operează diferite sisteme sau baze de date care pot fi asociate cu e-guvernarea, această experiență constituind însă un avantaj deoarece există deja parte din cunoștințele necesare despre situația existentă și alegerea temei de cercetare a avut în vedere relevanța problematicii din punct de vedere social fără a fi considerată în vreun fel sau altul posibila blamare sau punere în inferioritate a vreunei categorii sociale sau indivizi sau a vreunei instituții.

2.2 Importanța și actualitatea temei

Contextul actual impune o accelerare a digitalizării și integrării proceselor specifice administrației, fie ea de nivel local, fie de nivel central sau de tip specializat, pentru unul sau mai multe domenii. Este un context în care atât așteptările consumatorilor de servicii tipice de guvernare cât și aparatul administrativ în sine resimt acut nevoia simplificării unora dintre

processe și un context în care infrastructura de tehnologie a informației și comunicații a atins un nivel care să se poată constitui în suport pentru implementarea rapidă și eficientă de politici publice cu caracter local sau național.

Este necesară și precizarea că, în ultimul timp, e-guvernarea a devenit parte a democrației, sistem din care etica reprezintă o componentă importantă. Cu toate acestea, nu există o imagine clară a e-guvernării la nivelul administrației publice locale deoarece nu a fost niciodată realizată la nivel extensiv, prin analizarea de date concrete din întreg universul de cercetare propus și o imagine referitoare la etica acestor sisteme, mai ales în contextul în care dezideratul e-guvernării este unul puternic influențat politic și în diferite forme de organizare, în România există un număr de 3228 de unități administrativ-teritoriale cu abordări diferite și fragmentate ale e-guvernării, cu niveluri cantitative și calitative diferite de implementare a acesteia.

Astfel, analizarea gradului de implementare a e-guvernării în administrațiile publice locale din România și felul în care aceasta satisface cerințele de comunicare (unidirecțională și bidirecțională), facilitează integrarea serviciilor furnizate contribuabililor prin mijloace electronice și nivelul și modul în care este permisă guvernarea participativă (participarea cetățenilor la actul de guvernare) reprezintă o provocare în sine.

2.3 Încadrarea temei în preocupri internaționale, naționale și zonale

Domeniul este unul de interes la nivel mondial, Organizația Națiunilor Unite (ONU) monitorizând procesele de implementare și gradul de realizare al acestora în mod constant începând cu 2003.

Deși felul în care Națiunile Unite colectează datele și le prezintă agregat în formă indexată poate fi subiect de dezbatere și este necesară coroborarea lor cu alți indicatori pentru a forma o imagine cât mai aproape de realitate cu privire la e-guvernare într-o țară, aceste statistici pot constitui un punct de plecare pentru analizarea situației actuale a implementării e-guvernării la nivel mondial și chiar realizarea de studii comparative cu privire la situațiile evolutive ale domeniului.

ONU utilizează agregarea TII (indicele infrastructurii de comunicații electronice), HCI (indicele referitor la capitalul uman) și OSI (indicele referitor la dezvoltarea serviciilor furnizate prin internet într-un indice compozit (EGDI - Electronic Government Development Index), indice care nu poate fi considerat ca fiind foarte relevant deoarece în cazul a foarte multe țări există, foarte multe disparități interne de tip centru-periferie, acest aspect fiind vizibil și în rândul a câtorva state membre ale Uniunii Europene.

La nivelul Uniunii Europene situația e-guvernării este monitorizată și contorizată utilizându-se DESI (The Digital Economy and Society Index), un indice compozit format din 24 seturi de date și care se concentrează mai mult pe economia digitală și pe seturi de date cu relevanță în urmărirea implementării strategiilor UE cu referire la implementarea strategiei la nivel european de creștere a nivelului de digitalizare care are ca obiective creșterea ponderii uzului tehnologiei în activitățile curente, sporirea capacităților economice și creșterea competitivității economice, creșterea gradului de democratizare și încredere în administrație și transformarea Uniunii Europene într-un actor la nivel global prin crearea unui spațiu digital deschis, dar cu reguli clare și standarde comune care să încurajeze dezvoltarea afacerilor.

În baza acestei strategii, Comisia Europeană și-a propus consolidarea suveranității digitale și dezvoltarea componentelor tehnologiei informației (infrastructură, tehnologie, date). Astfel, Comisia lucrează la soluții care să permită transformarea digitală și care să permită apariția de noi oportunități pentru întreprinderi și crearea unei economii dinamice și viabilă în paralel cu identificarea de soluții pentru combaterea schimbărilor climatice și tranziția către o economie verde.

Acestea se implementează printr-o abordare bazată pe trei piloni: tehnologia în serviciul cetățenilor, o economie digitală echitabilă și competitivă și o societate deschisă, democratică și durabilă.

2.4 Ipotezele de cercetare

Cele două ipoteze de lucru propuse sunt:

- a) Există o legătură directă demonstrabilă și pentru care poate fi estimat impactul între e-guvernarea la nivel local și creșterea capacității de răspuns a autorității și dezvoltarea durabilă a comunității locale
- b) Există posibilitatea integrării sistemelor de e-guvernare ale comunităților locale într-o abordare comună la nivel european

Elementele normative actuale și literatura eminentă critică și de recensământ din domeniu au arătat că este necesar ca toate componentele e-guvernării să fie integrate pentru fiecare tip de utilizator și acesta să aibă cât mai puține puncte de acces la sistem, de preferabil unul singur. Acestea ar conduce către eficientizarea procesului de guvernare, aspect foarte important în condițiile în care toate celelalte caracteristici mai sus enumerate ar fi gestionate eficient și ar permite funcționarea continuă și răspunsul rapid în situații critice.

De asemenea ar constitui un element care să contribuie la dezvoltarea durabilă a comunităților prin faptul că ar fi realizate economii de resurse iar resursele utilizate ar fi folosite într-un mod eficient pentru dezvoltare.

2.5 Obiectivele științifice ale cercetării

Cercetarea își propune în prima etapă analiza situației curente care să includă și referințe la modul în care aceasta a ajuns a fi și ulterior, pe baza informațiilor colectate, realizarea corelațiilor care să poată conduce spre propunerea unei soluții de atingere a obiectivului.

Empiricul este prezent și datorită faptului că în universul cercetat există experiențe anterioare diferite atât calitativ cât și cantitativ. Există și posibilitatea ca unele elemente din cercetare să poată fi considerate ca fiind idealiste în tema propusă pentru că există aspecte care pot fi considerate limitative, aspecte printre care putem aminti contextul socio-politic sau nivelul scăzut de educație atât al furnizorului cât și al consumatorului de servicii de e-guvernare.

Cercetarea va conține majoritar elemente specifice pozitivismului prin percepția asupra realității și acumularea de cunoștințe precum și elemente inductive de construcție de corelații între elemente, specifice constructivismului

Cercetarea își propune să fie onestă respingând orice formă de plagiat, fabricare de date, manipulare a acestora, recunoscând meritele și contribuțiile altor autori care au realizat cercetări în acest domeniu. Volumul datelor colectate este de presupus că va asigura validitatea și consistența rezultatelor care, coroborate cu cercetările anterioare să conducă spre noi elemente ale cunoașterii.

De asemenea, cercetarea își propune să prioritizeze originalitatea în sensul în care au fost sesizate posibilități noi ale e-guvernării și integrării multiplelor sisteme și niveluri de e-guvernare și care necesită cercetare și testare în vederea stabilirii viabilității ipotezelor de cercetare.

Procedeele de lucru care vor fi utilizate vor fi conforme și proporționale cu scopul propus și valorizarea rezultatelor acestora se va realiza cu respectarea valorilor fundamentale de integritate.

Verosimilitatea concluziilor care vor rezulta în urma cercetării va fi sprijinită de datele colectate, mai ales în contextul în care chestionarul propus va colecta informații cu caracter public despre activitățile de interacțiune cu beneficiarii serviciilor specifice furnizate de către administrația publică locală prin intermediul sistemelor tip e-guvernare.

Nu se poate anticipa în acest moment dacă toate datele și informațiile colectate vor fi reale, asigurarea realității acestora fiind sarcina repondenților, dar estimarea este că posibilitatea ca acestea să fie viciate sau false este foarte scăzută, informațiile fiind cu caracter public și furnizarea de informații false fiind în contradicție cu normele legale în vigoare.

În ceea ce privește verosimilitatea ipotezelor aceasta va fi determinată pe baza datelor și informațiilor colectate având caracter ex-ante în unele cazuri. În ceea ce privește caracterul ex-post pentru cazurile în care nu există prima variantă, este necesară verificarea premiselor necesare înainte de a efectua previziuni.

2.6 Metodologii de cercetare propuse

Volumul de informații fiind mare și existând o oarecare lipsă de convergență între ipotezele de lucru, nu se poate utiliza un singur element de acțiune în cercetare în sensul în care vor fi utilizate mai multe metode, plecându-se de la statistică, analiză istoric-comparativă și deducție pe baza rezultatelor.

Metodele și tehnicile de realizare a cercetării sunt diverse și vor presupune inclusiv automatizare (colectarea de date), dar și chestionare și interviuri semistructurate. Universul de cercetare propus este reprezentat de către toate autoritățile locale cu rang comună din România. Astfel, alegerea participanților nu este subiectivă.

Cercetarea își propune ca în primă fază să întocmească un repertor al tuturor unităților administrativ-teritoriale din România și a paginilor acestora de internet. Ulterior acestei recenzări vor fi accesate paginile de internet identificate și va fi completat un formular, pentru fiecare dintre pagini, în care să fie menționate constatările cu privire la atributele specifice e-guvernării, cum ar fi, dar fără a se limita la:

- transparența guvernării locale – informații despre actele normative locale, activitatea executivului și deliberativului unității administrativ teritoriale, informații despre membrii administrației și despre funcționarii acesteia (declarații de avere și de interese, organigrame, prezentări, CV-uri), monitorul oficial local și legislație cu caracter național de interes
- punerea la dispoziție pentru contribuabili de formulare și, unde este cazul, de instrumente de completare și expediere directă a acestora prin internet
- trasabilitatea solicitărilor și petițiilor (urmărire online a documentelor)
- posibilitatea achitării direct prin internet a debitelor către bugetul local pentru contribuabili atât persoane fizice cât și persoane juridice
- informații despre achizițiile publice

- informații despre programul de lucrări publice
- facilități oferite investitorilor
- obținerea documentelor emise de către autoritate publică locală și care sunt necesare demarării unei afaceri
- modalitățile de comunicare puse la dispoziția contribuabililor (formulare gata de completat, adrese de poștă electronică) și adoptarea mijloacelor noi de comunicare (ex: platforme pentru apelare video)
- existența de platforme pentru dezbateri publice obligatorii (ex: PUZ-uri, proiecte de hotărâri ale Consiliului Local, etc) și gradul de modernitate al acestora (formulare simple, forumuri de discuții, integrare de platforme de conferințe video, etc)
- accesibilitatea pentru persoane cu dizabilități
- informații utile pentru vizitatorii din alte localități (ex: hărți, informații despre transportul în comun, etc)
- informații despre activitățile culturale
- găsirea facilă a informațiilor (ex: motor de căutare intern al paginii de internet)
- prezentarea informațiilor într-o altă limbă
- observații personale referitoare la aspectul paginii de internet, prezentarea conținutului, ușurința în navigare, structurarea categoriilor, etc

Pentru fiecare dintre aspectele anterior enumerate va fi elaborată o grilă de gradare și punctare unitară, cu posibilitatea diferențierii funcție de rangul unității administrative (comună, oraș, municipiu, sector) și de tipul entității (UAT, județ), știut fiind faptul că există diferențe de atribuții ale administrației fiecăreia dintre tipuri.

Cercetarea își propune și realizarea unui chestionar/interviu semistructurat adresat factorilor de decizie din administrația publică locală pentru care se intenționează colectarea unui număr de răspunsuri care să fie cu relevanță pentru universul cercetat și raportat matematic la acesta. Acest chestionar trebuie să includă, dar fără a se limita la și informații despre proiectele de viitor ale subiectului cu referire la digitalizarea proceselor din administrația publică locală pe care o reprezintă și cu referire la dezvoltarea sistemului de e-guvernare local.

Asemenea interviuri nu vor fi structurate în totalitate iar investigarea se va realiza fie în teren fie prin corespondență electronică sau mijloace moderne de comunicare (interviu video). Aceste interviuri vor include și întrebări referitoare la intenția autorității de respectare a obiectivelor de dezvoltare durabilă, promovarea acestora și felul în care autoritatea locală, cu sprijinul e-guvernării este pregătită

Pe de altă parte, cercetarea își propune utilizarea de date statistice existente în baze de date disponibile precum Tempo sau Eurostat și analizarea cantitativă și calitativă a acestora, coroborate cu datele obținute în urma cercetării proprii în special în ceea ce privește componenta referitoare la utilizatorii serviciilor de e-guvernare care, pe cât posibil, este necesar a include și informații cu referire la percepția asupra sistemelor puse la dispoziție de către administrație și gradul de dificultate în utilizarea acestora.

De asemenea, cercetarea își propune și utilizarea de date și analiză critică din lucrări existente și studii comparative cu situații similare din state membre ale Uniunii Europene și raportare la soluțiile implementate.

Automatizarea va presupune colectarea de date și informații cu caracter public implicit astfel încât nu este necesară obținerea de consimțăminte informate. În ceea ce privește datele și informațiile care nu sunt publice implicit, acestea vor fi solicitate în format chestionar, pentru care va fi elaborat și chestionar de consimțământ informat și se va asigura astfel participarea voluntară la cercetare.

2.7 Convergențe în cadrul cercetării

Tema propusă implică un grad mare de convergență directă între conceptele de e-guvernare și dezvoltare durabilă iar derivată a acestei convergențe este evaluarea potențialului de creștere a capacității de răspuns și reziliență la nivel local în România.

Este de așteptat ca rezultatele analizei individuale a conceptelor convergente să conducă spre o mai bună înțelegere de către autor a celor două domenii și ulterior spre elaboarea unei teze de doctorat comprehensivă și fundamentată temeinic și verosimil.

Beneficiile e-guvernării au fost explorate în principal direct prin implementare practică, fără a exista în mod special linii de ghidaj (cu sau fără caracter de normă de reglementare), spre deosebire de dezvoltarea durabilă pentru care au fost în mod gradual stabilite atât obiective țintă cuantificabil cât și metodologii de atingere și care de cele mai multe ori au depășit abordarea de tip eco-centric.

Legătura dintre cele două este relativ nouă, dezvoltarea durabilă fiind în cele mai multe cazuri asociată unei bune guvernări și recent, introducerii sistemelor de e-guvernare

2.8 Aria tematică în care se încadrează teza

Teza se încadrează în aria tematică *Economie și Afaceri Internaționale* deoarece oportunitățile de investigație sunt strâns legate de aceasta în sensul în care cercetarea este concentrată pe interacțiunile între furnizorii de servicii de e-guvernare și beneficiarii acestora

(persoane sau operatori economici), în context internațional (la nivelul Uniunii Europene), strategia Uniunii Europene fiind aceea de a crea atât o piață digitală unică funcțională identică cu cea fizică cât și un cadru extins de colaborare și cooperare instituțională și între autorități, la diferite nivele.

Pentru tema de cercetare propusă nu există încadrare fără echivoc într-o paradigmă epistemologică. Aceasta se bazează atât pe adevăruri raționale cât și pe adevăruri empirice.

La stabilirea temei de cercetare s-a urmat un traseu inductiv, plecarea făcându-se de la o problemă particulară punctuală reprezentată de lipsa integrării între sistemele de e-guvernare, carențele fiind observate în multiplă calitate (utilizator și furnizor).

3. RAPORT DE DOCUMENTARE

3.1 E-guvernarea

Noțiunea de e-guvernare (guvernare electronică) este una apărută relativ recent și este una dintre cele mai interesante și dinamice domenii ale guvernării fie ea specific locală, fie multinivel. Definită în puține cuvinte, guvernarea electronică poate fi rezumată ca fiind managementul politicilor publice și interacțiunii cu cetățeanul sprijinit de tehnologie. Este un domeniu cu o arie vastă de întindere și care necesită abordări diferite, funcție de necesitate și de scopul care se dorește a fi atins mai ales că e-guvernarea are capacitatea de a transforma administrația.

E-guvernarea este definită de utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicare de către administrație, indiferent de nivelul acesteia (centrală sau locală) (Schnoll, 2010) cu scopul de a spori eficiența serviciilor furnizate și pentru a crește calitatea serviciului public. Situația actuală arată o creștere semnificativă a nivelului educației și competențelor digitale la nivel societal (Lips, 2020) astfel încât există premisele extinderii acestui tip de servicii prin posibila implementare în primă instanță la nivel local a unui sistem unitar de autoservire, sistem ce ar permite atât mobilitate crescută pentru cetățeni cât și pentru afaceri.

Transformările digitale în plină desfășurare influențează economia la nivel global, dar în ceea ce privește suprapunerile și convergențele e-guvernării și dezvoltării durabile rămân încă arii vaste necercetate (Lopatkova, Agbozo, Belyaeva, 2019). Cu toate că influențele sunt globale, implementarea efectivă a e-guvernării și a dezvoltării durabile pot fi considerate ca fiind mai mult un apanaj al comunităților locale, care în primă instanță sunt mult mai interesate de furnizarea de servicii electronice către cetățeni, motivațiile fiind variate.

Literatura de specialitate a identificat în mod clar necesitatea introducerii e-guvernării ca standard precum și câteva caracteristici ale acesteia care indică faptul că este în mod clar o augmentare unei guvernări cu rol benefic, dar doar în condițiile unor reforme în administrație.

Această preocupare există predilect încă de la începutul anilor 2000, încă din acea perioadă fiind clare avantajele pe care aceasta le poate avea (OECD, 2005), unele dintre acestea fiind rapid identificate de către decidenți și fiind urmate curând de exemple de implementare (Nixon ș.a, 2007) care au trasat și linii de ghidaj pe baza cărora sistemele de e-guvernare ar fi necesar a funcționa (Gil-Garcia, 2013).

Astfel, e-guvernarea trebuie să fie o extensie a guvernării, bazată aproape exclusiv pe utilizarea infrastructurii informatice și de comunicații digitale. Trebuie să fie capabilă să livreze toate informațiile de interes pentru cetățeni și să fie capabilă să asigure în sistem *autoservire* o

gamă cât mai largă de servicii pentru aceștia în condiții de transparență, condiție *sine qua non* pentru o e-guvernare de calitate.

Pe de altă parte, un sistem de e-guvernare performant ar permite și dezvoltarea mediului economic, inclusiv a industriilor creative care ar profita de interacțiunea mult mai rapidă cu administrația și de reducerea birocrăției care de multe ori este piedică în demararea sau derularea afacerilor, cunoscut fiind faptul că aceste activități sunt în general prestate de către persoane care lucrează singure și sunt mai mult concentrate pe crearea și/sau fabricarea produsului sau prestarea serviciului.

Menirea unui sistem integrat este să asigure atingerea unor obiective dincolo de cele primare (asigurarea transparenței deciziei, urmărirea cheltuielilor fondurilor publice, etc) printre care este obligatoriu a se regăsi creșterea eficienței și eficacității serviciului public, optimizări ale resurselor utilizate de către administrație și chiar restructurarea substanțială atât a procedurilor administrative (și chiar reducerea numărului acestora) cât și a aparatului administrativ, în unele situații aglomerat și cu competențe neclare sau suprapuse.

3.2 Dezvoltarea durabilă

Încă de la sfârșitul secolului XVIII a devenit vizibilă conștientizarea unei interdependențe crescute între mediul înconjurător și activitățile economice ale omului, devenind din ce în ce mai clar de-a lungul timpului că există o limită până la care creșterea economică poate fi susținută de resursele existente și ritmul natural al acestora de refacere, cu riscul colapsului în cazul în care creșterea nu ar ține cont de refacerea pe cale naturală a resurselor și este necesară atingerea unei stări de echilibru (Malthus, 1798)

Dezvoltarea durabilă este un concept care precede era tehnologiei informației în forma actuală, existând mențiuni referitoare la preocuparea cu titlul de propunere de politică publică și reglementare al modului în care activitățile omului influențează mediul înconjurător încă din anii '70 (Conferința Națiunilor Unite pe teme de mediu, Stockholm, 1972), o definiție a acestei preocupări fiind postulată în 1983 conform căreia “Dezvoltarea durabilă este cea care urmărește nevoile prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile lor” (WECD, 1987).

Cele două aspecte cuprinse în definiția dezvoltării durabile sunt limitarea evidentă a resurselor și necesitățile de acoperit care sunt în continuă creștere, în mod ambiguu exprimate, dar care reușesc să conducă spre noțiunea de abordare pe termen lung și strategizare a dezvoltării (Kates, Parris, Leiserowitz, 2005). De asemenea, definiția atrage în mod indirect atenția asupra iminenței unei penurii de resurse care poate surveni consumului și care necesită

o administrare atentă, constituindu-se într-un memento către actorii cu relevanță care este necesar a conștientiza aceste eventuale lipsuri și efectele lor asupra generațiilor viitoare.

Acest concept a evoluat de-a lungul timpului, în forma actuală fiind transpus într-o serie de politici publice la nivel european și național și o listă de obiective cuantificabile în raportare directă cu Agenda 2030 (ONU). Aceste politici publice au ajuns a avea caracter intervenționist compensatoriu sub imperiul ideii că anumite resurse sunt bun comun obligatoriu a fi apărate de către stat, cum ar fi aerul curat și apa (v. der Bergh, ș.a., 1994).

De cele mai multe ori, politicile s-au limitat la corecții ale piețelor, în unele situații semnificative, prin suprataxări având ca scop reducerea consumului sau limitări de producție pentru protejarea cantitativă a resurselor, care au cauzat în multe situații dezechilibre economice și sociale, fiind astfel necesară o abordare integrată și analitică a tuturor relațiilor de tip cauză-efect în vederea identificării soluțiilor optime de intervenție.

Pe lângă intervenționism a fost încurajată inovația, plecându-se de la ideea că progresul poate fi realizat utilizând ca motor chiar lipsa resursei și identificarea de alternative cu impact minim asupra mediului și care, pe cât posibil, să utilizeze resurse regenerabile.

Deși nu a fost postulat în mod direct în conținutul definiției Comisiei Brundtland mai sus citată, dezvoltarea durabilă are ca implicație și îmbunătățirea calității vieții într-un mod echitabil (Qizilbash, 2010) prin alăturarea a două concepte care pot avea inclusiv caracter conflictual: echitatea și bunăstarea.

Contextul geopolitic complex actual în care accesul la resursele energetice clasice (petrol, gaz) a devenit limitat reprezintă totuși o ocazie bună de a adopta și implementa simultan o serie de tehnologii, de a modela politici publice și de a institui noi mecanisme economice, financiare și chiar culturale (Bhattacharyya, 2021). Totuși, există și riscul ca dezvoltarea tehnologică să nu fie făcută în același ritm cu creșterea necesităților și întoarcerea la resurse clasice (ex: cărbune) să devină o alternativă cu caracter temporar, dar cu impact negativ însemnat în ceea ce privește dezvoltarea durabilă.

Este în aceeași măsură îmbucurător dar și îngrijorător că multe dintre sarcinile respectării principiilor de dezvoltare durabilă se regăsesc acum în patrimoniul entităților non-guvernamentale (operatori economici, organizații de drept privat) și trebuie menționat faptul că partajarea multinivel a competențelor de control al respectării politicilor publice reprezintă un risc deși în ultima perioadă se observă o mai mare concentrare a operatorilor economici către sustenabilitatea afacerilor, crearea de profit rămânând obiectiv principal, dar prioritizat diferit față de responsabilitatea socială (Mikryukov ș.a., 2021).

3.3 Legătura teoretică între domenii

Despre e-guvernare se poate afirma că la început s-a plecat de la premisa furnizării de servicii electronice motivate pozitiv de transferul spre digital și creșterea calității serviciilor oferite, iar în ultimii ani asistăm la o schimbare de paradigmă spre motivații populiste cum ar fi obținerea de capital de imagine și clamarea modernității ca răspuns la presiuni locale pentru îmbunătățirea serviciilor administrației (Maerz, 2016), cu toate că există un curent comun de plasare a utilizatorului-beneficiar ca fiind cel în jurul căruia sunt construite sistemele de e-guvernare (Sigwejo, Pather, 2016).

Luându-se în considerare implicarea Organizației Națiunilor Unite în stabilirea la nivel global a obiectivelor de dezvoltare durabilă și preluarea în implementare a acestora de către multe dintre guvernele lumii, trebuie făcută precizarea că în cele mai multe dintre statele care și-au însușit aceste obiective, există, în practică, aplicarea principiului autonomiei locale care a condus implicit spre aplicarea politicilor de dezvoltare durabilă către administrațiile locale, în unele situații cu indicatori care exced obiectivele propuse la nivel global sau național iar în unele situații acestea fiind parte din diferite mecanisme de compensare la nivel național a indicatorilor pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Există preocupări referitoare la dezvoltarea durabilă, dar aceasta este dependentă de dezvoltarea instituțională care poate surveni doar în urma transferului către digital care ar eficientiza utilizarea resurselor (Castro, Lopes, 2021). Aceste transformări conduc spre oportunități pentru comunitățile de mai mici dimensiuni care actualmente sunt dependente de guvernarea multinivel (Sadashivam, 2010) și este necesar ca aceste oportunități să fie fructificate într-un mod care să nu producă disparități pentru comunități și utilizatori (ONU, 2021).

Mare parte din potențialele disparități pot fi eliminate printr-o abordare transparentă a proceselor de digitalizare și implementare a sistemelor de e-guvernare ca sisteme eterogene de funcții sociale (Paulin, 2016), în care să existe implicare pentru cetățeni care având astfel *un cuvânt de spus*, ar avea o mai mare încredere în sistemele de e-guvernare (Schmidhuber, Ingrams, Hilgers, 2020) și în care furnizorul de servicii să fie capabil să pună la dispoziție o cantitate cât mai mare de informații și date care să permită atât înțelegerea sistemelor și procedurilor de lucru cât și monitorizarea (Buttow, Weerts, 2020) precum și garantarea multidimensionalității acestora (Chan, Brown, Thong, Venkatesh, 2021).

Există o strânsă corelare între calitatea actului de guvernare la nivel național și local, indiferent că acesta se realizează în sistem clasic sau utilizându-se sisteme de e-guvernare și atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă (Simionescu, Strielkowski, Gavueova, 2022) și

există la nivel localizat studii care au demonstrat în parte că adoptarea de noi tehnologii ale informației și comunicațiilor au avut efecte benefice în ceea ce privește sustenabilitatea în economie, protecția mediului și cu implicații pozitive din punct de vedere socio-cultural (Ziamba, 2021).

În strânsă legătură cu dezvoltarea durabilă, concepte precum *responsabilitate socială* sunt din ce în ce mai prezente, cu preponderență în rândul organizațiilor, dar nu și al cetățenilor care indică anumite carențe în educație (D'Arco, Marino, 2022).

Experiențele anterioare au relevat că lipsa unei coordonări de tip strategic în ceea ce privește tehnologia informației și comunicațiile conduce spre rezultate diferite, câteodată chiar în interiorul aceluiași stat sau regiune (Kleibrink, Niehaves, Palop, Sorvik, Thapa, 2015). În același context este necesar ca toți actorii cu relevanță să înțeleagă importanța serviciilor digitale și a dezvoltării sustenabile deopotrivă și să acționeze în consecință prin alocarea resurselor necesare (Sorn-in, Tuasmusuk, Chopanon, 2015), chiar dacă există posibilitatea ca unele segmente ale tranziției către serviciile digitale să beneficieze iar altele nu (Nicholls, 2019)

Această tranziție către digital implică și riscuri de securitate precum și probleme de etică legate de existența de volume mari de date la dispoziția autorităților și utilizarea acestora (Da Bormida, 2022), mai ales în contextul în care tipul de date este din ce în ce mai divers iar nivelul în general scăzut al competențelor digitale ale utilizatorilor poate conduce spre abuzuri.

Aceste aspecte necesită rezolvare rapidă și datorită faptului că un factor de risc îl reprezintă utilizarea din ce în ce mai mare a dispozitivelor personale mobile, concept care apare denumit ca m-government (Alshammar, Messom, Cheung, 2022), care pe lângă beneficiile pe care le pot avea, pot reprezenta verigi slabe în relația de cooperare între furnizorii de servicii și beneficiarii acestora.

Cu toate acestea, volumele mari de date sunt necesare în condițiile în care există dezideratul integrării tuturor tipurilor de entități în comunități de tip *smart* (Lofgren, Webster, 2020), de orice dimensiuni, deși tipul de integrare propus pare a avea o mai mare aplicabilitate pentru comunitățile de tip urban care sunt cele care conduc creșterea economică și socială (Romanelli, 2020).

Obiectivele pentru dezvoltare durabilă pe care Uniunea Europeană în întregul ei precum și fiecare dintre statele membre și le-au asumat, coroborate cu salturile tehnologice realizate, pot constitui un imbold pentru regândirea, de ce nu, a întregului sistem economic din piața comună printr-o mai mare adaptare a acestuia la mediul digital și la interacțiunile pe care acesta le poate media.

Cele 17 obiective de dezvoltare durabilă propuse de către Agenda 2030 au adresabilitate universală, dar există tendința mai mult sau mai puțin forțată de a asocia concepte de dezvoltare durabilă cu regionalismul, datorită scalabilității prin neînțelegerea totală a conceptului de economie circulară.

În ceea ce privește implementarea practică a principiilor dezvoltării durabile s-a observat o tendință de propagare de la centru către periferie, centrul fiind considerat în această situație mediul urban care, datorită aglomerării, a resimțit primul efectele nesustenabilității prin calitatea scăzută a vieții, acces din ce în ce mai dificil la resurse externe și optimizarea consumurilor (Alrawi, 2021) care au condus în primă instanță spre schimbarea paradigmei administrării și ulterior către o integrare mai adâncă a proceselor efective.

Cosmopolismul regiunilor din Uniunea Europeană și specializarea acestora se dovedește acum a fi o piatră de încercare mai ales că unele dintre regiuni sunt dezvoltate în jurul unor industrii unde există riscul restructurării masive (ex: industria producătoare de autovehicole) cauzată de evoluțiile pieței și de factori externi Uniunii (ex: costuri mai ridicate cu resursele energetice, întrerupere lanțuri de aprovizionare cu subansamble) și este astfel necesară și sporirea capacității de reziliență la nivel local, introducerea de sisteme performante de e-guvernare oferind interacțiune în timp real care poate furniza informații valoroase la luarea deciziilor și la stabilirea direcțiilor și modalităților de intervenție.

În mod practic, nu există un set clar de reglementări care să stabilească norme de ghidaj și multinivelul implementării a creat un oarecare nivel de confuzie. În acest sens este necesară analizarea unui volum mai mare de date și informații din care să se deducă în mod clar legăturile presupus a exista și pentru a demonstra convergența între domenii.

Tranziția prin pandemia Covid19 a reprezentat și încă reprezintă o piatră grea de încercare atât pentru cei care ar trebui să furnizeze servicii de e-guvernare cât și pentru beneficiarii acestora, comparabilă cu o criză (Di Masciu, Natalini, Cacciatore, 2020). În același timp reprezintă un moment propice pentru analizarea și stabilirea unor linii directoare de urmat pentru introducerea de elemente de e-guvernare care să extindă ceea ce există în prezent, dar într-un mod unitar, facil de utilizat și care să asigure o dezvoltare durabilă.

În ceea ce privește România, sistemele actuale și-au arătat limitele în special în prima parte a pandemiei Covid-19 când foarte multe servicii specifice administrației au fost restricționate beneficiarilor datorită slabei implementări a e-guvernării, atât la nivel central cât mai ales la nivel local și mai ales din cauza faptului că puținele sisteme implementate deja sunt cu un grad mic de interoperabilitate, fragmentarea scăzând considerabil capacitatea de răspuns a autorităților în situații de criză.

3.4 Contextul european

La nivelul Uniunii Europene, politicile publice pentru e-guvernare și implementarea acestora reprezintă eforturi partajate și conjugate ale guvernelor statelor membre, eforturi care au ca scop creșterea calității și a eficienței interacțiunilor dintre administrații pe o parte și beneficiarii serviciilor publice pe cealaltă parte. Un alt scop este și creșterea gradului de cooperare între administrații. Aceste relații sunt cunoscute sub denumiri acronimice:

- G2C – Government to citizen (relația guvern/administrație-cetățean)
- G2B – Government to business (relația guvern/administrație-operator(i) economic(i))
- G2G – Government to Government (guvern/administrație - guvern/administrație)

Pentru a stabili un cadru comun și logic, care să se suprapună cât mai bine peste evenimentele și activitățile curente ale cetățenilor sau operatorilor economici, UE a adoptat ca sistem de lucru un set de 20 *evenimente de viață* care reprezintă serviciile publice în conexiune cu situații pe care un cetățean le întâmpină în viață sau un operator economic le întâmpină pe durata existenței (12 pentru cetățeni și 8 pentru operatorii economici).

Legislația existentă la nivelul Uniunii este extensivă și rolul acesteia este de a sprijini dezvoltarea sistemelor de e-guvernare și integrarea acestora într-un sistem unic la nivel european care să faciliteze cât mai mult cu putință tipurile de relații anterior enumerate. Multe dintre ele sunt regulamente deci aplicarea lor este implicită și obligatorie în statele membre existând astfel un vocabular comun și ghidaje comune privind arhitecturile generale de sisteme.

La nivel comunitar au fost identificate o serie de domenii obligatoriu de reglementat anterior integrării diferitelor sisteme de e-guvernare cum ar fi comunicațiile electronice, protecția datelor cu caracter personal și reutilizarea datelor, furnizarea serviciilor digitale, relațiile comerciale digitale. De asemenea este în continuă dezvoltare infrastructura necesară care să faciliteze schimbul de informații între statele membre, cum ar fi:

- sistemul de interconectare a registrelor comerțului (BRIS)
- eJustiție
- sistemul de schimb de informații privind TVA
- ECRIS - European Criminal Records Information System
- baza de date privind accesul pe piață
- EURES – Portalul Mobilității Europene pentru Ocuparea Forței de Muncă

Din această listă se poate deduce că Uniunea Europeană a încercat în primă instanță să sprijine și să consolideze utilizarea liberei circulații dincolo de frontierele naționale mai ales în

contextul în care, în paralel cu dezvoltarea infrastructurii, legislația adoptată a părut îndreptată în acest sens.

Evenimentele recente (pandemia Covid-19, conflictul din Ucraina) au scos în evidență riscurile la care sunt supuse asemenea sisteme din punct de vedere al securității cibernetice, acesta constituind o preocupare constantă a instituțiilor Uniunii, încă din 2016 existând un cadru comun de abordare (Directiva 2016/1148), dar implementarea acesteia se dovedește a fi dificilă în contextul în care măsurile de contracarare pentru atacuri cibernetice diferă între statele membre, atât calitativ cât și cantitativ.

Aceeași situație se regăsește și în cazul răspândirii de dezinformări/informații false prin internet unde UE a luat măsura lansării unui portal comun de combatere a dezinformării (euvsdisinfo.eu) dar care, la fel ca în cazul măsurilor pentru securitate cibernetică, nu este cunoscută ca o măsură comună a statelor membre. Acest aspect este foarte important deoarece evenimentele recente au constituit un teren fertil pentru diseminarea de informații false și teorii ale conspirației, acțiuni care pot eroda încrederea în autorități și în sistemele pe care acestea le utilizează.

În ceea ce privește beneficiarii sistemelor de e-guvernare din Uniunea Europeană, conform măsurătorilor ONU utilizând EGDI reliefează că toate statele membre se află peste media globală indicând un grad de dezvoltare peste restul zonelor geografice din lume.

3.4 E-guvernarea în România

În clasamentul DESI, la nivelul anului 2019, proxim anterior declanșării pandemiei Covid19, România ocupa locul 26 din cele 28 state membre (la acea dată) ale Uniunii Europene.

Situația deficitară a avut cauze diverse printre care cele mai importante sunt lipsa de interes a guvernelor României, lipsa unei strategii sau măcar a unei planificări sumare a proceselor de digitalizare și tranziția către furnizarea de servicii în sistem e-guvernare, instabilitatea instituțională și lipsa de asumare din punct de vedere politic a obiectivelor necesare introducerii e-guvernării.

În raportul DESI pentru anul 2021 situația pare a se fi înrăutățit un pic, România ocupând locul 27 din clasamentul cuprinzând cele 27 state membre (Figura 1) și pe locul 25 în ceea ce privește integrarea tehnologiilor digitale (Figura 2). Această situație pare a fi în contradicție cu percepția general pozitivă creată în urma creșterii constant puternice a ponderii sectorului TIC în economia României.

Istoric, se poate susține că până în anul 2015, când a fost adoptată Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 (SNADR 2020), nu a existat o abordare programatică a e-guvernării în România.

Aceasta reprezenta un efort de aliniere al României la strategiile din *Agenda Digitală Europa 2020* care la acea dată urmărea în principal consolidarea unei piețe unice digitale la nivelul UE. Respectivul document pleca de la ideea că investițiile în tehnologiile informaționale și de comunicație vor sprijini dezvoltarea și creșterea economiei locale, e-guvernarea reprezentând doar unul dintre domeniile abordate: eGuvernare, Interoperabilitate, Securitate Cibernetică, Cloud Computing, Open Data, Big Data și Media Sociale, TIC în Educație, Sănătate, Cultură și eInclusion, eCommerce, Cercetare, Dezvoltare și Inovare în TIC, Broadband și Infrastructura de Servicii Digitale.

În cuprinsul ei, SNADR 2020 propunea creșterea gradului de sofisticare pentru serviciile uzuale de e-guvernare și alinierea acestora principiilor comune UE și abordării de tip *evenimente de viață*.

Dar, trebuie menționat că acest obiectiv se regăsea în strânsă dependență de atingere a altor obiective, indicatori care au fost stabiliți prin principii de monitorizare și evaluare peste care au fost așezate și diferite mecanisme interinstituționale de implementare și control (MCSI, 2016).

În 2017, aprobarea Cadrului Național de Interoperabilitate (CNI) a avut ca scop creșterea capacităților de colaborare interinstituțională la nivel național (Guvernul României, 2017), dar acesta nu s-a concretizat într-un set de reglementări, la data prezentului neexistând o Lege care să reglementeze specific interoperabilitatea TIC. Tot în această privință, analizându-se extensiv actele normative în vigoare se observă existența de lacune în reglementare existând legislație vagă cu caracter general și legislație strict specifică pe domeniu.

Programul de guvernare al guvernului condus de către Florin Cîțu în decembrie 2020, guvern care și-a asumat o viziune pe termen mediu privind transformarea digitală a României, cel mai ambițios dintre obiectivele cuprinse în acest program fiind o administrație publică digitală, fără a face precizarea clară dacă această digitalizare va reprezenta și e-guvernare în sensul mai larg al noțiunii, accentul fiind pus pe noțiunea de digitalizare care nu înseamnă în mod explicit e-guvernare într-un sistem integrat. Același program de guvernare a identificat și problemele care explică situația deficitară a serviciilor digitale furnizate de către autorități:

- un inventar incomplet și neclar la nivelul Guvernului privind serviciile publice puse la dispoziția cetățenilor și operatorilor economici de către autoritățile centrale și locale

- lipsa unei arhitecturi IT eficiente
- personal specializat insuficient și o politică incoerentă de resurse umane, în special în ceea ce privește specialiștii în e-guvernare
- interoperabilitatea foarte scăzută dintre sistemele informatice existente
- nivel scăzut general al competențelor digitale al personalului din administrație
- lipsa unui cadru legislativ unitar pentru susținerea serviciilor publice electronice
- lipsa standardizării între sistemele electronice în uz

Ce este de remarcant că aceste constatări au fost înscrise în *Programul de Guvernare* în luna decembrie 2020, ulterior elaborării unei propuneri de politică publică în domeniul e-guvernării (Ernst & Young, 2020) și care se afla deja în dezbateri publice din octombrie 2020.

Au mai fost necesare alte șase luni de zile pentru transpunerea acestei propuneri într-un document oficial, dar fără caracter de reglementare, statutul fiind la această dată de... *propunere de politică publică*. Așa cum se observă, dezideratul e-guvernării este unul puternic influențat politic și aceasta va fi fie piatra de moară fie catalizatorul implementării corecte în România.

Există, totuși, premise pozitive pentru implementarea unui sistem eficient de e-guvernare printre care putem enumera infrastructura de conectivitate existentă sau forța de muncă existentă în piață care are deja competențe avansate în tehnologia informației și pentru care va trebui identificată o soluție de atragere în sprijinul dezvoltării unui sistem de e-guvernare.

În general avem în funcțiune sisteme incomplete, insuficient promovate și exploatate, nici măcar de la începutul pandemiei Covid19 cum ar fi Sistemul Național Electronic de Plăți (SNEP), operatorul ghiseul.ro sau Punctul de Contact Unic Electronic, o platformă pentru integrarea serviciilor de e-guvernare în sistemul electronic național, dar care la data prezentei facilitează obținerea prin internet de către cetățeni sau agenți economici de documente din 77 unități administrativ-teritoriale, dar preponderent documentele care pot fi obținute sunt certificate de atestare fiscală pentru persoane fizice/juridice privind impozite, taxe locale și alte venituri datorate bugetului local.

Pot fi menționate câteva exemple pozitive de progres în domeniul e-guvernării în România, dar acestea au fost construite la nivel local unde administrația publică locală a fost nevoită să se conformeze cadrului legislativ existent, cadru peste care anumite administrații care au sesizat oportunitatea au construit portaluri specifice e-guvernării (ex: Arad, Cluj-Napoca, Brașov, Satu Mare), sau la nivel specializat de Agenție sau Minister (ex: Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Ministerul Fondurilor Europene).

Se poate trage concluzia că progresele realizate pot fi considerate ca fiind incrementale și ele sunt rezultate ale acțiunilor individuale majoritar venite din partea autorităților publice locale, anvergura și adresabilitatea serviciilor furnizate de către acestea fiind mai mică în comparație cu cele furnizate de către Agenții sau Ministere, deși există deja câteva sisteme comune la nivel național funcționale, dar fără a fi integrate într-un sistem unic (Sistemul Electronic al Achizițiilor Publice, Portalul Instanțelor de Judecată, Portalul Oficiului Național al Registrului Comerțului, etc).

Lipsa unei strategii coerente la nivel național a condus respectivele autorități locale spre realizarea de ecosisteme informatice de e-guvernare proprii pentru care nu există standardizare și a căror integrare într-un sistem unic este relativ facilă, respectivele sisteme fiind proiectate și construite în ultimii 10 ani.

Este necesară o mențiune specială, cu relevanță, referitoare la Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, responsabilul pentru derularea programelor de sprijin pentru IMM-uri în contextul pandemiei Covid19 (Măsurile 1, 2 și 3) care a pus la dispoziția solicitanților o platformă pentru depunerea cererilor de finanțare care a avut conexiuni cu alte baze de date (Oficiul Național al Registrului Comerțului, Agenția Națională de Administrare Fiscală), conexiuni realizate pentru a sprijini solicitanții în depunerea mai rapidă a cererilor de finanțare și care astfel nu au mai fost nevoiți să acceseze alte platforme electronice sau să se deplaseze fizic pentru obținerea de documente suport pentru cereri. Acesta reprezintă un exemplu de bună practică, mai ales că măsurile în sine au reprezentat o încercare de reziliență în timpul pandemiei Covid19.

Din cele de mai sus se poate observa că în România politicile naționale publice, indiferent de domeniul sau aria întinderii de aplicare, sunt implementate aproape în totalitate prin mijloace clasice care sunt consumatoare de timp și alte resurse și care nu asigură o implementare eficientă.

Cele de mai sus pot fi confirmate personal de către autor prin prisma activității profesionale care se desfășoară în administrația publică, la nivel local, sectorul care poate resimți cel mai acut necesitatea implementării de sisteme de e-guvernare care să respecte liniile de ghidaj impuse de normele europene.

Pe parcursul derulării activităților profesionale curente am întâmpinat foarte multe probleme cauzate de comunicări dificile prin mijloace clasice, circuite sinuoase ale documentelor, necesitatea colectării deficitare a informațiilor din surse multiple majoritar analogice și în unele situații chiar incompatibilități între informațiile obținute din diferite surse presupus sau așteptat a fi compatibile. De asemenea, experiențele personale m-au condus către

aceleași concluzii la care au ajuns diferite studii generale, cele mai multe independent realizate, cu referire la cauzele nivelului scăzut ale e-guvernării în România:

- coordonare scăzută din partea autorității însărcinată cu eforturile de implementare a unei strategii digitale și incoerență a acesteia
- lipsa competențelor digitale de bază în rândul utilizatorilor, care să permită utilizarea tehnologiilor avansate atât de către cetățeni, cât și de către angajații structurilor publice
- migrația specialiștilor IT
- lipsa unei legislații aliniate cadrului european, care să asigure flexibilitate în implementarea inițiativelor în domeniul digital, de exemplu semnătura electronică (simplă) sau semnătura electronică avansată
- costul relativ mare al certificatelor pentru semnătură electronică

Toate acestea, cumulat, au condus la situarea României pe poziții destul de joase în clasamentele care monitorizează dezvoltarea sistemelor de e-guvernare. În clasamentul Organizației Națiunilor Unite (EGDI), în anul 2020, România ocupa locul 55, domeniul serviciilor publice digitale fiind totuși remarcate progrese și schimbându-se încadrarea corespondenței pentru acest indice la *very high*, decalajul față de liderul clasamentului, Danemarca, rămânând unul considerabil.

Ambiguitatea legislativă și lipsa de decizie au accentuat declajele în ceea ce privește furnizarea de servicii publice digitale, mai ales în contextul pandemic în care pe lângă facilitarea interacțiunilor cu autoritatea ar fi fost benefică și creșterea capacităților de răspuns și sprijin. Complexitatea procedurilor birocratice și multitudinea tipurilor de interacțiuni necesare și multinivelul acestora constituie la rândul lor obstacole în integrarea sistemelor.

În ceea ce privește autoritățile publice locale, necesarul de interacțiuni digitale atât pentru cetățeni cât și pentru operatori economici, nu a fost încă reglementat, deși o abordare inversă (de jos în sus) ar fi adus beneficii prin stabilirea unui cadru unitar atât al datelor cât și modalității de colectare în mod integrat.

Este adevărat că la nivel local utilizarea sistemelor de e-guvernare este fundamental diferită în funcție de situare (urban sau rural) dar cu referire la furnizarea informațiilor către utilizatori și interacțiunea cu aceștia există câteva componente comune ambelor medii, fără a fi considerate limitative:

- asigurarea transparenței guvernării locale – informații despre actele normative locale
- furnizarea de informații despre activitatea executivului și deliberativului
- punerea la dispoziție de instrumente pentru plata debitelor către bugetul local prin internet atât pentru persoane cât și pentru afaceri

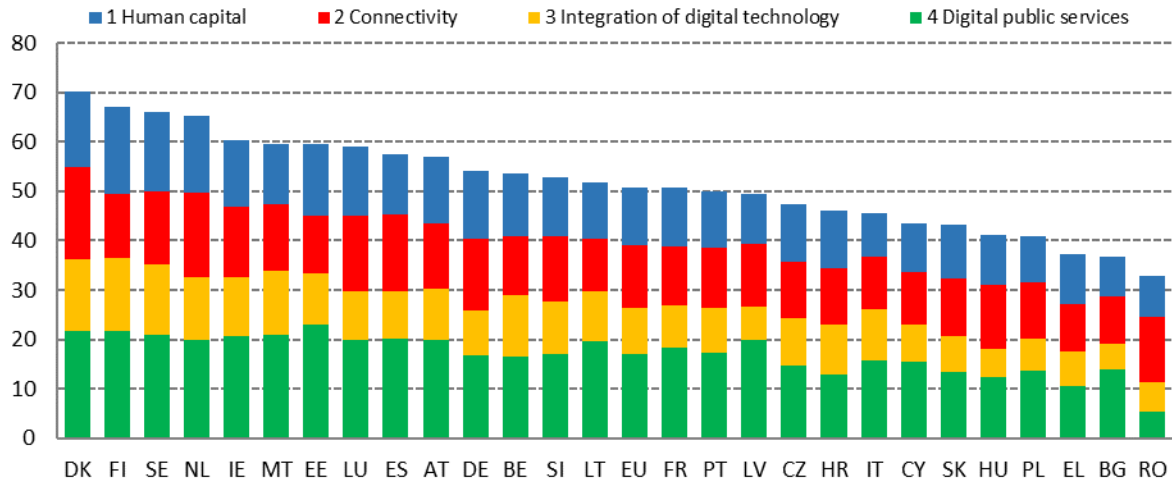
- posibilitatea depunerii și urmării petițiilor prin internet
- furnizarea de informații cu referire la achizițiile publice realizate
- furnizarea de informații despre programele de lucrări publice
- oferirea posibilității de obținere de documente prin internet
- oferirea posibilității de a participa prin internet la dezbateri publice
- creșterea gradului de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități prin sporirea interacțiunilor digitale și reducerea la minim a deplasărilor acestora

La data redactării prezentului raport nu există un studiu unitar cu privire la tematica e-guvernării la nivelul administrației publice locale din România. În diferite forme de organizare, în România există un număr de 3228 de unități administrativ-teritoriale cu abordări diferite ale e-guvernării și cu niveluri diferite de implementare a acesteia.

Este opinie preliminară aceea că implementarea unui sistem unic de e-guvernare ar asigura reducerea efectivă a cheltuielilor administrației și utilizatorilor, multe proceduri actuale fiind ușor de transpus în mediu electronic. Cu toate acestea, trebuie analizate și costurile de implementare și operare a e-guvernării, mai ales în contextul în care securitatea cibernetică devine o componentă din ce în ce mai costisitoare și există și riscul unor costuri sociale conexe prin restructurarea personalului din administrația publică.

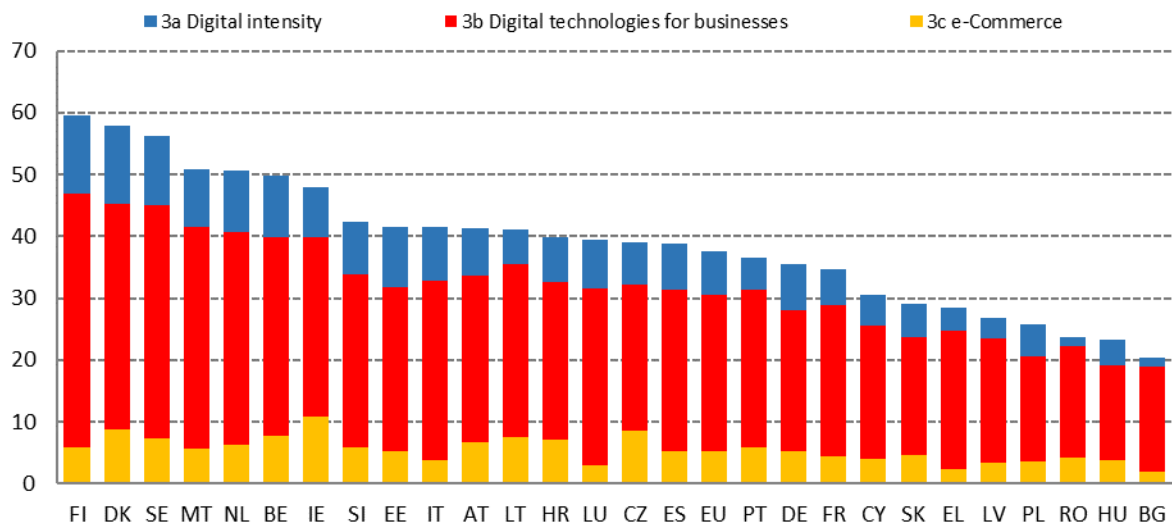
Lipsa unei scheme arhitecturale comune și bine definită a serviciilor digitale necesar a fi furnizate a afectat în mod negativ dezvoltarea e-guvernării iar fragmentarea instituțională și

Figura 1: Digital Economy and Society Index, 2021

Sursa: Digital Economy and Society Index (DESI) 2021, Comisia Europeană

Figura 1: Digital Economy and Society Index, 2021 - Integrarea tehnologiilor digitale

Sursa: Digital Economy and Society Index (DESI) 2021, Comisia Europeană

4. BIBLIOGRAFIE

1. Thomas Malthus, 1798, An Essay on the Principle of Population as It Affects the Future Improvement of Society
2. World Commission on Environment and Development, Our Common Future (The Brundtland Report), 1987
3. John Pezzey, 1992, Sustainable Development Concepts – An Economic Analysis
4. Jeroen C.J.M. van der Bergh, Jan van der Straaten, 1994, Toward Sustainable Development – Concepts, Methods, and Policy
5. Robert W. Kates, Anthony A. Leiserowitz, Thomas M. Parris, 2005, Accelerating Sustainable Development
6. Anni Dugdale, Anne Daly, Franco Papandrea, Maria Maley, 2005, Accessing e-government: challenges for citizens and organizations
7. OECD e-Government Studies, 2005, e-Government for Better Government
8. Paul G. Nixon, Vassiliki N. Koutrakou, 2007, E-government in Europe Re-booting the State
9. Hans J. Schnoll, 2010, E-Government: Information, Technology, and Transformation
10. Mozaffar Qizilbash, 2010, Sustainable Development: Concepts and Rankings
11. J. Ramon Gil-Garcia, 2013, E-Government Success around the World: Cases, Empirical Studies, and Practical Recommendations
12. Alexander Kleibrink, Björn Niehaves, Pau Palop, Jens Sörvik, Basanta E. P. Thapa, 2015, Regional ICT Innovation in the European Union: Prioritization and Performance (2008–2012)
13. Kanda Sorn-in, Kulthida Tuamsuk, Wasu Chaopanon, 2015, Factors affecting the development of e-government using a citizen-centric approach
14. Guvernul României, 2015, Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 (SNADR 2020)
15. Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională, 2016, Manualul de Monitorizare și Evaluare al Strategiei Naționale privind Agenda Digitală pentru România
16. Stephanie F. Maerz, 2016, E-government as a tool for gaining legitimacy in competitive and non-competitive regimes, Government Information Quarterly (2016)
17. Alois Paulin, 2016, Informating Smart Cities Governance
18. Anastellah Sigwejo, Shaun Pather, 2017, A Citizen-Centric Framework For Assessing E-Government Effectiveness
19. Guvernul României, 2017, Hotărârea 908/2017 privind aprobarea Cadrului Național de Interoperabilitate

20. Rodrigo Sandoval-Almazán, Luis F. Luna-Reyes, Dolores E. Luna-Reyes, J. Ramon Gil-Garcia, Gabriel Puron-Cid, Sergio Picazo-Vela, 2017, Building Digital Government Strategies Principles and Practices
21. Rana Tassabehji, Ray Hackney, Takao Maryyama, 2018, Evaluating digital public services - A contingency value approach within three exemplar developing countries
22. Omar Ramzy, Randa El Bedawy, Mohamed Anwar, Omar H. Eldahan, 2019, Sustainable Development & Good Governance
23. Yana Lopatkova, Ebenezer Agbozo, Zhana Belayeva, 2019, Exploring the relationship between e-government and sustainable development
24. Tom Nicholls, 2019, Local Government Performance, Cost-Effectiveness, and Use of the Web: An Empirical Analysis
25. Puneet Kumar, Vinod Kumar Jain, Kumar Sambhav Pareek, 2019, The Stances of e-Government - Policies, Processes and Technologies
26. Miriam Lips, 2020, Digital Government - Managing Public Sector Reform in the Digital Era
27. Ernst & Young, 2020, E-România - O politică publică în domeniul e-guvernării
28. Fabrizio Di Mascio, Alessandro Natalini, Federica Cacciatore, 2020, Public Administration and Creeping Crises: Insights from COVID-19 Pandemic in Italy
29. Karl Lofgren, C. William R. Webster, 2020, The value of Big Data in government: The case of 'smart cities'
30. Lisa Schmidhuber, Alex Ingrams, Dennis Hilgers, 2020, Government Openness and Public Trust: The Mediating Role of Democratic Capacity
31. Mauro Romanelli, 2020, Analysing the role of information technology towards sustainable cities living
32. Rupsha Bhattacharyya, 2021, Green finance for energy transition, climate action and sustainable development: overview of concepts, applications, implementation and challenges
33. Aleksey Mikryukov, Tatyana Chilimova, Anna Serebrennikova, Irina Sofronova, 2021, Interconnection of Concepts of Social Corporate Responsibility and Sustainable Development at the Current Stage of Economy
34. Areaj Khairy Alrawi, Shurooq Saad Qasim, 2021 Urban Management of City Centers the Road to The Sustainable Development (Sustainable Land Use Management)
35. Frank K. Y. Chan, Susan A. Brown, James Y. L. Thong, Viswanath Venkatesh, 2021, Service Design and Citizen Satisfaction with E-Government Services: A Multidimensional Perspective
36. Conceição Castro, Cristina Lopes, 2021, Digital Government and Sustainable Development

37. T. Sadashivam, 2021, A New Paradigm in Governance: Is it true for e-governance?
38. Organizația Națiunilor Unite, 2021, Technology and Innovation Report
39. Clarissa Valli Buttow, Sophie Weerts, 2021, Open Government Data: The OECD's Swissarmy knife in the transformation of government
40. Ewa Ziemia, 2022, Sustainability Driven by ICT Adoption within Households, Enterprises, and Government Units
41. Mihaela Simionescu, Wadim Strielkowski, Beata Gavueova, 2022, Could quality of governance influence pollution? Evidence from the revised Environmental Kuznets Curve in Central and Eastern European countries
42. Thamer Alshammar, Chris Messom, Yen Cheung, 2022, M-government continuance intentions: an instrument development and validation
43. Marina Da Bormida, 2022, Environmental citizenship behaviour and sustainability apps: an empirical investigation
44. United Nations, 2021, E-Government Survey 2020